

Zaterdag 16 februari 1918 – ochtendeditie

Londen, 15 februari. Officieel avondbericht. In de afgelopen nacht en tijdens de dag werd enige werkzaamheid getoond ten noordoosten van Ieper.

Een protest van de gemeenteraad van Brussel.

De gemeenteraad van Brussel heeft, naar aanleiding van de verklaring van Vlaanderens zelfstandigheid, het volgende protest tot gouverneur-generaal van België, von Falkenhausen gericht:

Brussel, 4 februari 1918.

Excellentie,

We kunnen de diepe ontroering niet verhelen, die onze bevolking heeft aangegrepen, toen zij op de muren der stad Brussel de tekst las van een aanplakbiljet, uitgaande van de zogenaamde Raad van Vlaanderen waarbij Vlaanderens zelfstandigheid werd afgekondigd.

Moest men dergelijke afkondiging ernstig opnemen, dan zou ze de ontwrichting van België, met andere woorden de verdwijning van België als staat met zich brengen.

Aangezien echter de buitenlandse bezetting geen einde heeft gemaakt aan het politiek bestaan van het land en de nationale wetten steeds in voege bleven, zouden wij niet de minste waarde kunnen toekennen aan de daden van deze zogenaamde Raad van Vlaanderen, noch uit het oogpunt van binnenlands staatkundig recht, noch uit het volkenrechtelijk standpunt. Het ligt overigens geenszins in onze bedoeling hier in rechtskundige overwegingen te treden. Maar in onze hoedanigheid van leden van de Brusselse gemeenteraad, rekenen wij ons tot plicht om met alle kracht op te

komen tegen het denkbeeld als zou de Raad van Vlaanderen, al ware het nog in zo geringe mate, het recht bezitten zich uit te geven als de tolk van de gevoelens van de Vlaamse bevolking van het land. We zouden niet graag zien, dat te dien opzichte in Duitsland of elders verkeerde opvattingen mochten post vatten en juist om een mogelijke dwaling hieromtrent te voorkomen, hebben wij gemeend ons tot uwe excellentie te moeten wenden.

Wij erkennen dat er in België een Vlaams vraagstuk bestaat en dat het in de geest van verzoeningsgezindheid en rechtvaardigheid behandeld moet worden. Talrijke wetten werden uitgevaardigd om voldoening te schenken aan de wensen van de Vlaamse bevolking, en mogelijk moet dit werk nog worden voortgezet; dit echter zijn vragen die uitsluitend onder Belgen dienen geregeld te worden.

Maar het spreekt vanzelf, dat men de Vlaamse bevolking van het land een slechte dienst zou bewijzen door haar van het overige gedeelte van België af te scheiden. Haar intellectuele, economische en politieke ontwikkeling zou er door in gevaar worden gebracht.

Het is onmogelijk een lange historische traditie totaal weg te cijferen. Sinds eeuwen wijden zich Vlamingen en Walen in België aan een gemeenschappelijk werk en dit werk, hoe sommige activisten er ook over denken, was groot en vruchtbaar. Het is onze enige overtuiging, dat de toekomst van de Vlaamse beschaving eist, dat er een nauwe band blijft voortbestaan tussen het Vlaamse land en de andere streken van het land. Meer dan eens verhieven wij onze stem in naam van de noodzakelijke integriteit van België. Thans doen wij het weer, in de oprechte overtuiging dat wij aldus de Vlaamse zaak zelf verdedigen.

De mogelijkheid was niet uitgesloten dat de Belgische bevolking zelf niet steeds het begrip nopens haar ware belangen zou hebben

bewaard; in werkelijkheid echter heeft ze zich niet laten misleiden. Ze weet zeer goed waarom het gaat. Ze wil niets weten van de ontbinding van het land. Ze heeft geen andere verzuchting dan zich verder te kunnen ontwikkelen binnen de grenzen van het ene en onverdeelde vaderland.

De Raad van Vlaanderen en zijn enkele volgelingen verraden niet alleen de belangen van de Vlaamse bevolking; ze miskennen daarenboven hun eigen inzichten en eisen in naam van de Vlaamse bevolking een scheiding op, waarvan die geenszins wil weten.

Denkelijk weet men nog niet in Duitsland, dat de leden van de Raad van Vlaanderen personen zijn, zonder het minste gezag, noch aanzien. Laat men diegenen die werkelijk het recht hebben zich de tolk van de Vlaamse bevolking te noemen, hetzij afzonderlijk, hetzij gezamenlijk, raadplegen; hun antwoord is geenszins twijfelachtig: dat men zich moet wenden tot de politieke lichamen, waarin mannen zetelen, door de stemmen van hun medeburgers aangesteld.

De Raad van Vlaanderen vertegenwoordigt enkel zichzelf. We kunnen maar niet gissen welke eigenlijk de personen zouden zijn, die hem het mandaat dat hij zichzelf toekent, hebben opgedragen. Gesteld nu dat men werkelijk de Vlaamse bevolking nopens de ontwrichting van het land wilde raadplegen, dan zou het een eerste vereiste zijn dat ook aan de tegenstanders van dergelijke maatregel het recht zou worden toegekend om zich in volkomen onafhankelijkheid uit te drukken, hetzij op openbare vergaderingen, hetzij door middel van de pers. Van dit alles kregen we niets te zien, noch te horen. De vrijheid van drukpers en vergadering werden opgeheven. De activisten alleen hebben het recht te spreken en te schrijven. Niet de minste tegenspraak wordt geduld.

Onder die omstandigheden moeten de verklaringen van de activisten en het decreet van de Raad van Vlaanderen enkel beschouwd worden als uitingen van onbekende enkelingen, die geen enkele titel bezitten om invloed op het lot van België uit te oefenen.

De mening, door ons in dit protest ontwikkeld, is de volstrekte uiting der waarheid. We stellen er prijs op dat deze mening in het buitenland bekend zou worden en dit was de reden, die ons aanspoorde om ons tot de rijkskanselier te wenden.

Gelieve, excellentie, de verzekering te aanvaarden van onze gevoelens van hoge achting.

Voor de raad,
De dienstdoende burgemeester,
Steens.
De secretaris,
M. Vauthier.

Het "Office Belge" in Den Haag zendt ons de teksten toe van een aantal protesten, door gemeenteraadsleden en notabelen uit tal van andere Vlaamse gemeenten aan Hertling gezonden, betreffende de Raad van Vlaanderen en de beoogde splitsing van het land in twee stukken. Elsene staat bovenaan.

In De Buitenlandse Post lezen wij, dat de algemene vergadering van het Brabants Waals Verbond, gehouden op 27 januari, een motie heeft aangenomen, waarin ten slotte wordt gezegd:

De Walen eisen, in algemene vergadering bijeen, met meer energie dan ooit, hun recht op om over hun eigen lot te beslissen, door toepassing van een afscheidingspolitiek, waardoor zij, één met de Vlamingen, het begrip van een federale staat: de Verenigde Staten van Vlaanderen en Wallonië, zouden versterken; en ze klagen de

houding van de regering aan; en verklaren een actie, tot verbreiding van kennis en ter verdediging, dringend en mogelijk; en ze nodigen de Walen van de overige steden uit om weer als groepen bedrijvig te zijn en zich in een beweging voor Waalse actie aaneen te sluiten; en dringen er bij hen op aan om allen mee te werken bij de organisatie van de hoofdbureaus van hun ministeries.

Zaterdag 16 februari 1918 – avondeditie

Londen, 16 februari. Officieel: Troepen uit Lancashire hebben gisteravond bij de spoorweg Ieper-Staden een geslaagde overval gedaan en 11 gevangenen gemaakt. Onze verliezen waren licht.

De vijandelijke artillerie heeft zich vannacht ten noorden van Lens en tegenover La Bassée en Wijtschate geroerd.

Het verzet tegen de Raad van Vlaanderen.

Brussel, 16 februari. Ingevolge besluit van het hof van beroep te Brussel zijn er twee leden van de Raad van Vlaanderen in hechtenis genomen. Deze gebeurtenis, die in België als een mislukte grap beschouwd wordt en ook in het buitenland niet anders zou beoordeeld worden,¹ is in rechte niet houdbaar en draagt het karakter van een politieke betoging. Daarom heeft de gouverneur-generaal bevolen, dat de in hechtenis genomenen terstond in vrijheid gesteld moesten worden en de verdere strafvervolgning gestaakt moest worden. Aan de leden van het hof van beroep, die aan het besluit hebben meegewerkt is de verdere uitoefening van hun ambt

---

¹ Men zie voor het tegendeel het artikel in ons avondblad van gisteren onder het opschrift: Uit België – redactie.

verboden. Drie van de vier voorzitters van het hof zijn in verzekerde bewaring genomen en naar Duitsland gevoerd.

Vrij België verneemt, dat de Belgische priester eerwaarde heer Van der Meulen thans niet meer op het eiland Cézembre verblijft. Hij verblijft nu in het Belgische krijgshospitaal te St. Lunaire (Ille-et-Vilaine).

Het Belgisch Dagblad heeft onlangs medegedeeld, dat professor Frans van Cauwelaert aangezocht was om een portefeuille in het Belgisch ministerie op zich te nemen en binnenkort naar Havre zou vertrekken. Vrij België antwoordt op die mededeling:

Wij beklagen zeer onze arme confrater. Maar hij kent nog niet de helft van de vreselijke waarheid. Heeft de scherpzinnige redactie dan vergeten, dat Camiel Huysmans reeds te Havre is aangekomen? Welnu, Camiel is niets dan een voorpost, van Cauwelaert gaat volgen en Franck heeft zijn paspoort gevraagd om hen beiden te vervoegen. Met zijn drieën gaan ze in De Panne het triumviraat vestigen van de Vlaamse Volksrepubliek en met de Vlamingen van de IJzer gaan ze de heuvels Ste. Adresse stormenderhand innemen.

Voorlopig mogen we echter van deze staatsgeheimen niets meer verklappen ... Maar qui vivra, verra!